बुद्ध पूजा विधि

भिक्षुणी धम्मवती

Downloaded from http://dhamma.digital

धर्मकीर्ति प्रकाशन
(नेपाली भाषा)

१. बौद्ध दर्शन
२. पञ्चशील
३. शान्ति
४. नारी ह्दय
५. पटाचारा स्थविर चरित
६. बुद्ध शासनको इतिहास (भाग - १)
७. नेपाली ज्ञानमाला
८. बुद्ध र वहाँको विचार
९. बौद्ध ध्यान
१०. लक्ष्मी (प्र.सं.)
११. उखानको कथा संग्रह
१२. बौद्ध जगतमा स्वास्थ्य सेवा
१३. वेस्सन्तर जातक
१४. सतिपट्ठान भावना
१५. बौद्ध विश्वास (भाग-१)
१६. बौद्ध विश्वास (भाग - २)
१७. बौद्ध दर्पण
१८. महासतिपट्ठान विपस्सना अन्तर्मूखी ध्यान
१९. सप्त रत्न धन
२०. सफलताको कथा
२१. धर्म : एक चिन्तन
२२. मानव महामानव
२३. निरोगी
२४. जातक कथा
२५. प्रज्ञा चक्षु
२६. तथागत ह्दय
२७. सतिपट्ठान विपस्सना
२८. बौद्ध प्रश्नोत्तर
२९. परित्राण (प्र.सं.)
३०. बुद्ध पुजा विधि र कथा संग्रह (प्र.स.)
३१. मैले बुझेको बुद्ध धर्म
३२. बुद्धको जीवनी र दर्शन
३३. आमा बाबु र छोराछोरी
३४. स्नेही छोरी
३५. परित्तसुत्त (पाली भाषा)
३६. मति राम्रो भए गति राम्रो हुनेछ
३७. बुद्ध र बुद्ध पछि
३८. "बुद्ध र बुद्ध धर्मको संक्षिप्त परिचय" र बुद्धको जन्मभूति नेपालमा बुद्ध प्रति असहिष्णुता
३९. अ. धम्मवती
४०. बौद्ध ज्ञान
४१. संक्षिप्त बुद्ध जीवनी
४२. मिलिन्द प्रश्न (भाग - १)
४३. मिलिन्द प्रश्न (भाग- २)
४४. श्रमण नारद
४५. मानव स्वभाव
४६. महास्वप्न जातक
४७. बुद्ध पूजा विधि र कथा संग्रह (द्वि. सं.)
४८. बौद्ध ध्यान
४९. बौद्ध विश्वास (भाग - ३)
५०. बुद्धको अन्तिम यात्रा (प्रथम भाग)
५१. लक्ष्मी (द्वि.सं.)
५२. सम्यक शिक्षा
५३. परित्राण (द्वि. सं.)
५४. धर्मकीर्ति बौद्ध अध्ययन गोष्ठीको २५ वर्ष
५५. बुद्ध पूजा विधि कथा संग्रह र परित्राण
५६. बुद्ध पुजा विधि र परित्राण
५७. बुद्ध पुजा विधि
५८. लक्ष्मी (तृ.सं.)
५९. बुद्धको शिक्षात्मक उपदेश
६०. शान्ति मार्ग
६१. पहिलो गुरूको हुन् ?
६२. क्षान्ति र मैत्री (प्र.सं.)
६३. दान पारमिता
६४. बुद्धको संस्कृति र महत्व
६५. बोध कथा र बौद्ध चरित्र
६६. मिलिन्द प्रश्न भाग - १ (तृ.सं.)
६७. संक्षिप्त बुद्ध वंश भाग-१ (द्वि.सं.)
६८. चिरं तिट्टतु सद्धम्मो
६९. मिलिन्द प्रश्न भाग-२ (द्वि.सं.)
७०. संक्षिप्त बुद्ध वंश भाग-२ (प्र.सं.)
७१. संक्षिप्त बुद्ध वंश भाग-२ (द्वि.सं.)
७२. महास्वप्न जातक (द्वि.सं.)
७३. बुद्ध पुजा विधि र कथा संग्रह (तृ.सं.)
७४ . चित्त शुद्ध भए जीवन उज्ज्वल हुने छ
७५. प्रौढ बौद्ध कक्षा र लक्ष्मी
७६. नक्कली देवता
७७. आमा बुबाको सेवा
७८ . बुद्धको मूल उपदेश
७९. शाक्यमुनि बुद्ध
८०. मणिचुड जातक
८१. मानिसलाई असल बनाउने बुद्ध शिक्षा
८२. क्षान्ति र मैत्री (द्वि.सं.)
८३. मति राम्रो भए गति राम्रो हुन्छ (तृ.सं.)
८४. बुद्ध शासनको इतिहास प्रथम भाग (द्वि.सं.)
८५ . माता पिताको गुण र बद्धको सही बाटो
८६. बौद्ध प्रश्नोत्तर (तृ.सं.)
८७ . बालोपयोगी सचित्र बुद्ध जीवनी (द्वि.सं.)
८८. संक्षिप्त बुद्ध जीवनी
८९. बुद्धको चमत्कार
९०. सल्लेख सूत्र
९१. सच्चविभङ्ग सूत्र
९२. महानारद जातक
९३. प्रौढ बौद्ध कक्षा र लक्ष्मी
९४. कर्तव्य
९५ . परित्राण-मूल पाली तथा अनुवाद सहित
९६. बौद्ध जगतमा स्वास्थ्य सेवा
९७. त्रिरत्न वन्दना र परित्राण
९८. श्रमण नारद
९९. बौद्ध दर्पण (चौ. सं.)
१००. आर्दश बौद्ध महिलाहरू
१०१. त्रिरत्न गुण स्मरण
१०२. महासमय सूत्र
१०३. दश संयोजन
१०४. बुद्धको धर्मपूर
१०५. च्याइथीयुको इतिहास
[illegible] विधि

Dharmakirti Publication (English)

1. Buddhist Economic and the Modern World
2. Dharmakirti Vihar Today
3. Dharmkirti Vihar
4. "Dharmakirti in Nut Shell"
5. Dhamma and Dhammawati
6. Paritta Sutta[illegible]

Downloaded from http://dhamma.digital

बुद्ध पूजा विधि

भिक्षुणी धम्मवती

Downloaded from http://dhamma.digital

प्रकाशक :

धर्मकीर्ति बौद्ध अध्ययन गोष्ठी

धर्मकीर्ति विहार, श्रीघः नघल टोल

काठमाडौं ।

फोन : ४२५९४६६

बुद्ध सम्वत् : २५५८

नेपाल सम्वत् : ११३३/३४

बिक्रम सम्वत् : २०७१

इस्वी सम्वत् : २०१४

२००० प्रति

मूल्य रु. १२/-

कम्प्यूटर सेटिङ्ग:

भरतकृष्ण महर्जन

मुद्रकः

नील सरस्वती छापाखाना

लाजिम्पाट, काठमाडौं

फोन नं. ४४३३०५४

Dhamma.Digital

Downloaded from http://dhamma.digital

प्रकाशकीय

प्रस्तुत पुस्तक बुद्ध पूजा विधि धर्मकीर्ति विहारको तर्फबाट प्रकाशन गरिएको छ ।

साथै समयमा नै पुस्तक प्रकाशन गर्नका लागि आवश्यक सहयोग गर्नु भएकोमा नील सरस्वती छापाखानालाई धन्यवाद व्यक्त गर्दछु ।

भिक्षुणी धम्मवती
शासनधज धम्माचरिय
अग्ग महा गन्थवाचक पण्डित
अध्यक्ष
धर्मकीर्ति बौद्ध अध्ययन गोष्ठी
धर्मकीर्ति विहार श्रीघः नःघः
काठमाडौं

२०७१ बैशाख

Downloaded from http://dhamma.digital

शील प्रार्थना विधि

त्रिशरण

नमो तस्स भगवतो अरहतो सम्मा सम्बुद्धस्स

बुद्धं सरणं गच्छामि	.	म बुद्धको शरणमा जान्छु ।
धम्मं सरणं गच्छामि	.	म धर्मको शरणमा जान्छु ।
संघं सरणं गच्छामि	.	म संघको शरणमा जान्छु ।

दुतियम्पि बुद्धं सरणं गच्छामि
दुतियम्पि धम्मं सरणं गच्छामि
दुतियम्पि संघं सरणं गच्छामि

दोस्रो पल्ट पनि बुद्ध, धर्म, संघको शरणमा जान्छु ।

ततियम्पि बुद्धं सरणं गच्छामि
ततियम्पि धम्मं सरणं गच्छामि
ततियम्पि संघं सरणं गच्छामि

तेस्रो पल्ट पनि बुद्ध, धर्म, संघको शरणमा जान्छु ।

पञ्चशील

पाणातिपाता	वेरमणी	सिक्खापदं	समादियामि ।
अदिन्नादाना	वेरमणी	सिक्खापदं	समादियामि ।

Downloaded from http://dhamma.digital

कामेसु मिच्छाचारा वेरमणी सिक्खापदं समादियामि।
मुसावादा वेरमणी सिक्खापदं समादियामि।
सुरामेरय मज्जपमादट्ठाना वेरमणी सिक्खापदं समादियामि।

अर्थ-

१) प्राणी हिंसाबाट बच्नु शिक्षा ग्रहण गर्छु।
२) नदिएको वस्तु नलिने (चोरी नगर्ने) शिक्षा ग्रहण गर्छु।
३) बेभिचार (भ्रष्टाचार) नगर्ने शिक्षा ग्रहण गर्छु।
४) झुटा कुरा नगर्ने शिक्षा ग्रहण गर्छु।
५) रक्सी आदि (लाग्ने पदार्थ) नपिउने शिक्षा ग्रहण गर्छु।

भिक्षुले - तिसरणेन सद्धिं पञ्चसीलं धम्मं साधुकं सुरक्खितं कत्वा अप्पमादेन सम्पादेथ।

अर्थ - त्रिशरण सहित पञ्चशील धर्मलाई राम्रोसित सुरक्षित गरी होशियारीका साथ परिपालन गर।

गृहस्थी - आम भन्ते (हवस् भन्ते)।

साधु ! साधु !! साधु !!!

Downloaded from http://dhamma.digital

अष्टशील प्रार्थना

ओकास अहं भन्ते तिसरणेन सह अट्ठङ्ग सम्पन्नागतं उपोसथसीलं धम्मं याचामि । अनुग्गहं कत्वा सीलं देथ मे भन्ते ।

अर्थ -

आज्ञा होस् भन्ते, मैले त्रिशरण सहित आठ अङ्ग भएको उपोसथ शील मागिरहेको छु । कृपा गरेर मलाई शील दिनुहोस् ।

दुतियम्पि - ततियम्पि भनी तीन पटक दोहरिनु पर्छ ।

पञ्चशीलमा जस्तै -

बुद्धं सरणं गच्छामि, धम्मं सरणं गच्छामि, संघं सरणं गच्छामि तीन पटक शरणमा जाने ।

अष्टशील

१) पाणातिपाता वेरमणी सिक्खापदं समादियामि ।
२) अदिन्नादाना वेरमणी सिक्खापदं समादियामि ।
३) अब्रह्मचरिया वेरमणी सिक्खापदं समादियामि ।
४) मुसावादा वेरमणी सिक्खापदं समादियामि ।
५) सुरा मेरय मज्ज पमादट्ठाना वेरमणी सिक्खापदं समादियामि ।

Downloaded from http://dhamma.digital

६) विकाल भोजना वेरमणी सिक्खापदं समादियामि ।

७) नच्च गीत - वादित - विसूक दस्सन माला - गन्ध-विलेपन - धारण - मण्डन - विभूसनट्ठाना वेरमणी सिक्खापदं समादियामि ।

८) उच्चासयन - महासयना वेरमणी सिक्खापदं समादियामि ।

अर्थ -

१) प्राणी हिंसा नगर्ने नियम पालन गर्छु ।

२) चोरी नगर्ने नियम पालन गर्छु ।

३) ब्रम्हचर्या पालन गर्ने नियम ग्रहण गर्छु ।

४) झूठो कुरा गर्ने बानि छोडने नियम पालन गर्छु ।

५) रक्सी जाँड आदि लाग्ने पदार्थ नपिउने नियम ग्रहणगर्छु ।

६) अबेलामा (आधादिन बितेपछि बेटाइममा) भोजन नगर्ने शिक्षा (नियम) पालन गर्छु ।

७) चरित्र भ्रष्ट हुने नाच, गान र अयोग्य दृश्य नहेर्ने र धेरै मूल्य पर्ने मालागन्ध अत्तर आदि (विलाषी) आभूषण पदार्थ सेवन नगर्ने नियम धारण गर्छु ।

८) धेरै पैसा पर्ने विलाषी विछ्यौना र उच्च आसनमा नबस्ने नसुत्ने नियम पालन गर्छु ।

भिक्षुले - तिसरणेन सह अट्ठङ्ग सम्पन्नागतं उपसोथशीलं धम्मं साधुकं सुरक्खितं कत्वा अप्पमादेन सम्पादेथ ।

गृहस्थी - आम भन्ते (हवस् भन्ते) ।

साधु ! साधु !! साधु !!!

Downloaded from http://dhamma.digital

आफैंले शील ग्रहण गर्ने नियम

यदि शील प्रदान गर्ने कोही भिक्षु रहेन भने आफ्नो इच्छानुसार कुनै निर्जन स्थानमा वा बुद्ध प्रतिमा भएको ठाउँमा गई वन्दना गरी अथवा जुन दिशामा चैत्य, विहार छ उतातिर हेरेर वन्दना गरीकन नमो तस्स भगवतो देखि त्रिशरण सहित पञ्चशील अष्टशील ग्रहण गर्ने। कसैलाई पालि श्लोक भन्न आउँदैन भने उसले यसरी प्रार्थना वा प्रतिज्ञा गरे पनि हुन्छ - "आज मैले सर्वज्ञ भगवान् बुद्धको आज्ञा अनुसार पञ्चशील वा अष्टशील पालन गर्छु" भनी प्रतिज्ञा गरिदियो भने शील ग्रहणको काम पूरा हुनेछ। भिक्षु समक्ष नै शील प्रार्थना गर्नुपर्छ भन्ने कर छैन।

त्रिरत्न वन्दना

प्रत्येक बौद्धको यो कर्तव्य हो कि प्रातः (विहान) एवं संध्याको समयमा त्रिरत्न वन्दना गर्ने। बुद्ध धर्म संघलाई त्रिरत्न गुण स्मरण गरी वन्दना गरेको खण्डमा चित्त शान्त रहन्छ। मानसिक सन्तोष प्राप्त हुन्छ र त्रिरत्न स्मरणद्वारा पुण्य (धर्म) लाभ हुन्छ।

Downloaded from http://dhamma.digital

बुद्ध वन्दना

नमो तस्स भगवतो अरहतो सम्मा सम्बुद्धस्स

इतिपि सो भगवा अरहं सम्मा सम्बुद्धो, विज्जा चरणसम्पन्नो, सुगतो, लोकविदू, अनुत्तरो पुरिसदम्म सारथी सत्था देव मनुस्सानं बुद्धो भगवाति

नमो तस्स सम्मा सम्बुद्धस्स

ये च बुद्धा अतीता च ये च बुद्धा अनागता,
पच्चुप्पन्ना च ये बुद्धा अहं वन्दामि सब्बदा
नत्थि मे सरणं अञ्ञं बुद्धो मे सरणं वरं
एतेन सच्च वज्जेन होतु मे जयमङ्गलं
उत्तमङ्गेन वन्देहं पादपंसु वरूत्तमं
बुद्धेयो खलितो दोसो बुद्धो खमतु तं ममं
बुद्धं जीवित परियन्तं सरणं गच्छामि

भावार्थ - उनै भगवान् अर्हत सम्यक् सम्बुद्धलाई नमस्कार ।

उनै भगवान् अर्हत हुन् सम्यक् सम्बुद्ध हुन्, विद्या र आचरले सम्पन्न भएका हुन्, निर्वाण मार्गमा जानु भएका हुन्, लोक ज्ञाता हुन्, दमनीय पुरूषलाई अनुत्तर हुनु भएका धर्म सारथी हुन् । मनुष्य मात्रै होइन देवी देवताहरूको शास्ता गुरू हुन्, बोध हुनु भएका बुद्ध हुन्, भगवान् हुन् । यस्ता सम्यक् सम्बुद्धलाई नमस्कार छ ।

Downloaded from http://dhamma.digital

पहिले भइसकेका बुद्धहरूलाई, पछि हुने बुद्धहरूलाई र अहिले भएका बुद्धहरूलाई पनि म सदा सर्वदा वन्दना गर्छु।

बुद्ध बाहेक मेरो शरण अरू कुनै छैन, यही उत्तम शरण हो। यही सत्य वचनको प्रभावले मेरो जय मङ्गल होस्।

वहाँको पाउले टेकेको ठाउँको धूलोलाई पनि श्रेष्ठोत्तम सम्झी शिरले वन्दना गर्छु। यदि मैले बुद्ध प्रति अपराध गरेको रहेछु भने बुद्धले मलाई क्षमा दिनु होला।

आजीवन म बुद्धको शरणमा जान्छु।

धर्म वन्दना

स्वाक्खातो भगवता धम्मो सन्दिट्ठिको, अकालिको एहिपस्सिको, ओपनयिको, पच्चत्तं वेदितब्बो विञ्ञूही ति

नमोतस्स निय्यानिकस्स धम्मस्स

ये च धम्मा अतीता च ये च धम्मा अनागता,
पच्चुप्पना च ये धम्मा अहं वन्दामि सब्बदा,
नत्थि मे सरणं अञ्ञं धम्मो मे सरणं वरं,
एतेन सच्चवज्जेन, होतु मे जय मङ्गलं,

Downloaded from http://dhamma.digital

उत्तमङ्गेन वन्देहं धम्मञ्च दुविधंवरं,
धम्मे यो खदितोदोसो, धम्मं खमतु तं ममं,
धम्मंजीवित परियन्तं, सरणं गच्छामि !

भावार्थ - भगवान्ले यो धर्मलाई पद-व्यञ्जन राम्रोसँग मिलाई बताउनु भएको छ, यही लोकमा फलदायी हुने धर्म हो । यसबारे यहाँ आऊ हेर । परिक्षा गर ! भनी भन्न सकिन्छ । माथि पुऱ्याइ दिने धर्म यही हो । जस्तो सुकै बुद्धिमानले पनि आफुले साक्षात्कार गरी अवबोध गर्नुपर्ने धर्म हो । यो निर्वाणमा पुऱ्याउने धर्मलाई नमस्कार छ ।

पहिले भइसकेको धर्मलाई, पछि हुने धर्मलाई र अहिले भएको धर्मलाई पनि सदा सर्वदा वन्दना गर्छु ।

धर्म बाहेक मेरो अरू कुनै शरण छैन यो धर्म नै उत्तम शरण हो ।

यही सत्य वचनको प्रभावले मेरो जय मङ्गल होस् ।

दुई प्रकारले उत्तम धर्मलाई म शिरले वन्दना गर्छु । यस धर्मप्रति म बाट केहि अपराध भए त्यसमा धर्मले मलाई क्षमा देओस् ।

जीवन रहुञ्जेलसम्म म धर्मको शरणमा जान्छु ।

Downloaded from http://dhamma.digital

संघ वन्दना

सुपटिपन्नो भगवतो सावक संघो, उजुपटिपन्नो भगवतो सावक संघो, ञायपतिपन्नो भगवतो सावक संघो, सामीचिपटिपन्नो भगवतो सावक संघो, यदिदं चत्तारि पुरि स युगानि अट्ठपुरिस पुग्गला एस भगवतो सावक संघो, आहुनेय्यो, पाहुनेय्यो, दक्खिनेय्यो, अञ्जलि करणीयो, अनुत्तरं पुञ्ञक्खेत्तं लोकस्सा ति ।

नमो तस्स अट्ठारिय पुग्गल महासङ्घस्स

ये च संघा अतीता च, ये च संघा अनागता ।
पच्चुप्पन्ना च ये संघा, अहं वदामि सब्बदा ॥

नत्थि मे सरणं अञ्ञं, सङ्घो मे सरणं वरं ।
एतेन सच्च वज्जेन, होतु मे जय-मङ्गलं ॥
उत्तमङ्गेन वन्देहं, संघञ्च तिविधुत्तमं ।
सङ्घेयो खदितो दोसो, संघो, खमतु तं ममं ॥
संघं जीवित परियन्तं सरणं गच्छामि

भावार्थ - भगवानको श्रावक संघ सुमार्गमा गएका छन् । सीधा बाटो जान्छन् । निर्वाण (न्याय) मार्गमा

Downloaded from http://dhamma.digital

जान्छन्। आदरपूर्वक धर्माचरण गर्छन। यी नै चार जना पुरूषहरू हुन् आठ जना व्यक्ति हुन्, यिनीहरू जस्ता भगवानका श्रावक हुन्, आदरनीय हुन्, माननीय हुन्, दान दिन योग्य हुन्, नमस्कार गर्नु योग्य हुन् लोक बासीहरूको निमित्त अपरिमित पुण्य क्षेत्र हुन्। त्यस्तो अष्ट पुद्‌गल महासंघलाई र पहिले भइसकेको संघलाई पछि हुने संघलाई र अहिले भई रहेको संघलाई पनि म संधै वन्दना गर्छु। संघ बाहेक मेरो अरू कुनै शरण छैन। उही उत्तम शरण हो। यस सत्य वचनको प्रभावले मेरो जय मङ्गल होस्। तीन प्रकारका उत्तम संघहरूलाई म शरीरले वन्दना गर्छु। यदि संघप्रति मेरो अपराध भएमा संघले क्षमा देओस्। आजीवन म संघको शरणमा जान्छु।

जल पूजा इत्यादि

अधिवासेतु नो भन्ते, पानीयं उपनामितं।
अनुकम्पं उपादाय, पटिगण्हातु मुत्तमं॥

भावार्थ - भो भगवान, भो श्रेष्टठोत्तम, तपाईलाई (पिउने) जल चढायौं। हामीप्रति अनुकम्पा गरी स्वीकार गर्नुहोस्।

खाद्यपदार्थ पूजा

अधिवासेतु नो भन्ते ! खज्जकं उपनामितं।
अनुकम्पं उपादाय, पटिगण्हातु मुत्तमं॥

Downloaded from http://dhamma.digital

भावार्थ - भो भगवान सास्ता, श्रेष्ठोत्तम, मिठाई र खाद्यपदार्थ चढायौं दया र अनुकम्पा राखी, ग्रहण गर्नुहोस् ।

फलफुल पूजा

अधिवासेतु नो भन्ते ! फलानि उपतामितं ।
अनुकम्पं उपादाय, पटिगण्हातु मुत्तमं ॥

भावार्थ - भो भगवान ! भो श्रेष्ठोत्तम ! तपाईंलाई फलफुलहरू चढायौं हामी प्रति दया राखी स्वीकार गर्नुहोस् ।

पुष्प पूजा

वण्ण गन्ध गुणोपेतं, एतं कुसुम सन्ततिं ।
पूजयाम्मि मुनिन्दस्स, - सिरिपाद सरोरूहे ॥
पूजेमि बुद्धं कुसुमेन नेन,
पुञ्ञेन मेतेन च होतु मोक्खं ।
पुप्फं मिलायाति यथा इदम्मे,
कायो तथा याति विनास भावं ।

भावार्थ - वर्ण र सुगन्धले युक्त भएको यो फुलले शाक्य मुनीन्द्र भगवान्को श्री चरण कमलमा पूजा गर्दछु ।

यो फुलले बुद्ध भगवान्लाई पनि पूजा गर्छु यो पुण्यले

Downloaded from http://dhamma.digital

मलाई मोक्ष मिलोस् ! यो फुल सुकेर जाने जस्तै यो मेरो शरीर पनि विनाश भइ (सुकेर) जानेछ ।

सुगन्ध धूप पूजा

गन्धसम्भार युत्तेन, धूपेनाहं सुगन्धिना ।
पुजये पुजनेय्यानं, पूजा भाजन मुत्तमं ॥

भावार्थ - पूजा गर्न योग्य हुनु भएको पूजनीय भगवान बुद्धलाई यो सुगन्धले युक्त भएको धूपले पूजा गर्छु ।

प्रदीप पूजा

धनसारप्पदित्तेन, दीपेन तमधंसिना ।
तिलोकदीपं सम्बुद्धं, पूजयामि तमोनुदं ॥

भावार्थ - त्रिलोकमा प्रकाश हुनु भएका सम्यक् सम्बुद्धलाई अन्धकार विनाश गरिदिने प्रदिपले पूजा गर्छु ।

चैत्य वन्दना

वन्दामि चेतियं सब्बं, सब्ब ठानेसु पतिट्ठितं ।
सारीरिक धातु महाबोधिं, बुद्ध रूपं सकलं सदा ॥

भावार्थ - जहाँ पनि प्रतिष्ठित भएका स्तूप (चैत्य) हरूलाई र बुद्धका पवित्र धातुलाई पनि महाबोधि वृक्षलाई पनि, बुद्ध रूपलाई पनि मैले सदा वन्दना गर्छु ।

Downloaded from http://dhamma.digital

क्षमा याचना

कायेन वाचा चित्तेन, पमादेन मया कतं ।
अच्चयं खम मे भन्ते ! भूपरिपञ्ञो तथागत ॥

भावार्थ - हे भगवान् ! यदि मेरो काय, वाक र चित्तले कुनै प्रमादबस् केही भूल गरेको छ भने गम्भिराति गम्भीर प्रज्ञा भएका तपाई बुद्धले मलाई क्षमा गर्नुहोस् ।

आशिका

इमाय बुद्ध पूजाय, कताय सुद्ध चेतसा ।
चिरं तिट्ठतु सद्धम्मो, लोको होतु सुखी सदा ॥
इमाय बुद्ध पूजाय, यं पुञ्ञं पसुतं मया ।
सब्बं तं अनुमोदित्वा, सब्बेपि तुट्ठ मानसा ॥
पुरेत्वा दानसीलादि, सब्बापि दसपारमी ।
पत्वा यथिच्छितं बोधिं, फुसन्तु अमतं पदं ॥

अर्थ--

१) शुद्ध मनले गरेको यो बुद्धपूजा द्वारा प्राप्त भएको जति पुण्य हो त्यो पुण्यको प्रभावले सो भगवानको सद्धर्म चिरस्थाइ होस् । सकल लोक पनि सुखी होस् ।

२) यो बुद्धपूजाद्वारा मलाई जति पुण्य (धर्म) प्राप्त भएको थियो, यो सबै पुण्य देखि सन्तुष्ट भई सबैले अनुमोदन गर्नुहोला ।

Downloaded from http://dhamma.digital

३) दान शीलादि दसपारमिता सबै पूर्ण गरी आफ्नो इच्छानुसार उत्तम बोधिज्ञान प्राप्त गरी निर्वाण सुख अनुभव गरून् ।

धर्माचरण पूजा

इमाय धम्मानुधम्म पटिपत्तिया बुद्धं पूजेमि ।
इमाय धम्मानुधम्म पटिपत्तिया धम्मं पूजेमि ॥
इमाय धम्मानुधम्म पटिपत्तिया संघं पूजेमि ।
अद्धा इमाय पटिपत्तिया जाति जरा ब्याधि मरणम्हा,
परिमुच्चिस्सामि ॥

भावार्थ - यो धर्म अनुसार गरेको धर्माचरणको आधारमा बुद्धलाई पूजा गर्छु ।

यो धर्मानुकूलले गरेको धर्माचरणको आधारमा धर्मलाई पूजा गर्छु ।

यो धर्मानुकूलले गरेको धर्माचरणको आधारमा संघलाई पुजा गर्छु ।

यो धर्माचरणानुकूल गतिविधिद्वारा म अवश्य नै जन्म जरा व्याधि मरणबाट मुक्त होऊँ ।

प्रार्थना

इमिना पुञ्ञ कम्मेन, मामे बाल समागमो ।
सतं समागमो होतु, याव निब्बान पत्तिया ॥

Downloaded from http://dhamma.digital

इदम्मे पुञ्ञं आसवक्खया वहं होतु ।

इदम्मे पुञ्ञं निब्बानस्स पच्चयो होतु ।

इदम्मेपुञ्ञं सब्बे सत्ता सुखिता भवन्तु ।

भावार्थ - यो गरेका पुण्यको प्रभावले बाल मूर्खजनहरूसंग सतसंगत गर्न नपरोस्। निर्वाणमा नपुगुञ्जेल सम्म सत्पुरूषहरूको सतसंगत गर्न पाओस् । यो मैले गरेको पुण्यले आस्रवक्षय होस् ।

यो मैले गरेका पुण्यले निर्वाण प्राप्त होस्। यो मैले गरेको पुण्यले सकल सत्व प्राणीहरू सुखी होउन् ।

ञाति बन्धुहरूलाई पुण्य छोडिदिने

इदं वो ञातिनंहोतु, सुखिता होन्तु ञातयो ।

तीन पटक भन्नु

भावार्थ - यो मैले गरेको पुण्य तिम्रा ज्ञातिहरूले अनुमोदन गरून् । यो पुण्यको प्रभावद्वारा तिनीहरूलाई सुख र शान्ति होस् ।

इदं मे ञातिनं होतु सुखिता होन्तु ञातयो ।

अर्थ - यो मैले गरेको पुण्य मेरा ज्ञातिरूले अनुमोदन गरून् ।

(आफ्नै जातिहरूलाई मात्र पुण्य प्रदान गर्नु हो भने इदं मे भन्ने । सामूहिक रूपमा भन्नु हो भने माथि जस्तै इदं वो ...)

Downloaded from http://dhamma.digital

देवताहरूलाई पुण्य छोडिदिने

एत्तावता च अम्हेहि, सम्भतं पुञ्ञ सम्पदं ।

सब्बे देवा अनुमोदन्तु, सब्ब सम्पत्ति सिद्धिया ॥

भावार्थ - अहिले सम्म हामीले प्राप्त गरेका पुण्य सम्पत्तिलाई सकल देवताहरूले अनुमोदन गरून् । जसबाट सबै सम्पत्ति सिद्ध हुनेछ ।

सकल सत्वहरूलाई पुण्य छोडिदिने

एत्तावता च अम्हेहि, सम्भतं पुञ्ञ सम्पदं ।

सब्बे सत्ता अनुमोदन्तु, सब्ब सम्पत्ति सिद्धिया ॥

भावार्थ - अहिले सम्म हामीले प्राप्त गरेका पुण्य सम्पत्तिलाई सकल सत्वहरूले अनुमोदन गरून् । जसबाट सबै सम्पत्ति सिद्ध हुनेछ ।

भूत प्रेतहरूलाई पुण्य छोडिदिने

एत्तावता च अम्हेहि, सम्भतं पुञ्ञ सम्पदं ।

सब्बे भूता अनुमोदन्तु, सब्ब सम्पत्ति सिद्धिया ॥

भावार्थ - अहिले सम्म हामीले प्राप्त गरेका पुण्य सम्पत्तिलाई सकल भूतप्रेतहरूले अनुमोदन गरून् जसबाट सबै सम्पत्ति सिद्ध हुनेछ ।

Downloaded from http://dhamma.digital

धर्मकीर्ति प्रकाशन
(नेपाल भाषा)

१. महासतिपट्ठान सूत्र
२. बुद्धया भिंनिगु विपाक
३. अभिधर्म (भाग - १)
४. ऋद्धि प्रातिहार्य
५. वासेट्ठी थेरी
६. यःम्ह म्ह्याय्
७. पञ्चनीवरण
८. भावना
९. एकताया ताःचा
१०. प्रेमं छु ज्वी
११. त्रिरत्न गुण स्मरण
१२. बुद्ध पुजा विधि (प्र.सं.)
१३. मैत्री भावना
१४. कर्तव्य (प्र.सं.)
१५. मिखा
१६. परित्राण
१७. हृदय परिवर्तन
१८. बुद्धया अन्तिम यात्रा (भाग -१)
१९. बुद्धया अन्तिम यात्रा (भाग - २)
२०. कर्म
२१. बाखं (भाग - १)
२२. बौद्ध ध्यान (भाग-१)
२३. बोधिसत्व
२४. शाक्यमुनि बुद्ध
२५. अनत्तलक्खण सुत्त
२६. मत्ति भिंसा गति भिनि
२७. अहिंसाया विजय
२८. बाखं (भाग-२)
२९. महास्वप्न जातक (प्र.सं.)
३०. लक्ष्मी द्यो
३१. अभिधर्म (भाग-२)
३२. बाखंया फल (भाग-१)
३३. बाखंया फल (भाग-२)
३४. क्षान्ति व मैत्री
३५. प्रार्थना संग्रह
३६. बाखं (भाग-२) (द्वि.सं.)
३७. प्रौढ बौद्ध कक्षा
३८. मूर्खम्ह पासा मज्यू
३९. बुद्धया अर्थनीति
४०. श्रमण नारद
४१. उखानया बाखं पुचः
४२. पालिभाषा अवतरण (भाग-१)
४३. न्हापांयाम्ह गरू सु ? (द्वि.सं.)
४४. पालि प्रवेश (भाग-१)
४५. पालि प्रवेश (भाग-२)
४६. चमत्कार
४७. बाखं (भाग-४)
४८. राहुल यात उपदेश
४९. अभिधर्म
(चित्तकाण्ड छगुया संक्षिप्त परिचय)
५०. मणिचूड जातक
५१. महाजनक जातक
५२. गृही विनय (तृ.सं.)
५३. चरित्र पुचः (भाग-२)
५४. बौद्ध ध्यान (भाग-२)
५५. शान्तिया त्वाथः
५६. बुद्ध व शिक्षा (ख)
५७. विश्व धर्म प्रचार देशना (भाग-२)
५८. जातक माला (भाग -१)
५९. त्रिरत्न वन्दना व सूत्र पुचः
६०. चरित्र पुचः (भाग-२)
६१. त्रिरत्न वन्दना व पञ्चशीलया फलाफल
६२. लुम्बिनी विपस्सना
६३. विश्व धर्म प्रचार देशना (भाग-१)
६४. योगीया चिट्ठी
६५. संक्षिप्त बुद्ध जीवनी
६६. बुद्ध धर्म
६७. जातक बाखं
६८. जातक माला (भाग-२)
६९. सर्वज्ञ (भाग-१)
७०. पालि प्रवेश (भाग-१,२)
७१. किशा गौतमी
७२. जप पाठ व ध्यान
७३. धर्म मसीनि
७४. तेमिय जातक
७५. त्रिरत्न गुण लुमंके ज्ञानया मिखा चायेके (प्र.सं.)

Downloaded from http://dhamma.digital

धर्मकीर्ति प्रकाशन
(नेपाल भाषा)

७६. धम्मपद (श्लोकवद्ध)
७७. बाखँ (भाग-१)
७८. सप्तरत्न धन
७९. सर्वज्ञ (भाग-२)
८०. दान
८१. वम्मिक सुत्त
८२. मध्यम मार्ग
८३. महासिहनाद सुत्त
८४. भिंम्ह काय् व म्हयाय्
८५. भिक्षु जीवन
८६. समथं व विपश्यना संक्षिप्त भावना विधि
८७. महानारद जातक
८८. भिंम्ह मचा
८९. विवेक बुद्धि
९०. भंग लाइम्ह लाखे
९१. बुद्धपूजा विधि (भाग-१)
९२. स्वास्थ्य लाभ
९३. शिक्षा (भाग-१)
९४. शिक्षा (भाग-२)
९५. दृष्टि व तृष्णा
९६. विपश्यना ध्यान
९७. सतिपट्ठान भावना
९८. बाखँ (भाग-६)
९९. धम्मचक्कप्पवत्तन सुत्तं (प्र.सं.)
१००. गौतम बुद्ध
१०१. नेपालय् २५ दँ जिगु लुमन्ति
१०२. बुद्ध व शिक्षा (क)
१०३. शिक्षा (भाग-३)
१०४. शिक्षा (भाग-४)
१०५. महा स्वप्न जातक (द्वि.सं.)
१०६. धम्मपद ब्याख्या (भाग-१)
१०७. धम्मपदया बाखँ
१०८. अभिधर्म (भाग-२) (द्वि.सं.)
१०९. संसारया स्वापू
११०. धम्मपद (मुल पालि सहित नेपाल भाषाय् अनुवाद) (पाँ.सं.)
१११. आदर्श बौद्ध महिलापिं
११२. बौद्ध नैतिक शिक्षा (भांग-१)
११३. वेस्सन्तर जातक
११४. निर्वाण (रचना संग्रह)
११५. त्रिरत्न गुण लुमंके ज्ञानया मिखा चायेके (द्वि.सं.)
११६. पालिभाषा अवतरण (भाग-२)
११७. दीर्घायु ज्वीमा
११८. न्हूगु त्रिरत्न वन्दना व धम्मपद
११९. मनूतय्गु पहः
१२०. संस्कृति
१२१. कर्तव्य (द्वि.सं.)
१२२. विशेष म्ह मफैवले पाठ यायेगु परित्राण
१२३. बुद्धया करूणा व ब्रह्मदण्ड
१२४. विरकुशया बाखँ
१२५. त्रिरत्न वन्दना व परित्राण
१२६. धम्मचक्कप्पवत्तन सुत्त (द्वि.सं.)
१२७. पट्ठानपालि
१२८. कर्म व कर्मफल
१२९. शिक्षा (भाग-५)
१३०. धर्मया ज्ञान (भाग-२)
१३१. संक्षिप्त बुद्ध वंश (भाग-१)
१३२. संक्षिप्त बुद्ध वंश (भाग-२)
१३३. अभिधर्म द्वि.सं. (भाग-२)
१३४. अभिर्धम पालि
१३५. न्हापांयाम्ह गुरू सु ? (द्वि.सं.)
१३६. अनन्तलक्खण सूत्त (द्वि.सं.)
१३७. बुद्धपूजा, धम्मपद व ज्ञानमाला (प्र.सं.)
१३८. त्रिरत्न वन्दना व परित्राण (द्वि.सं.)
१३९. धम्मचक्कप्पवत्तन सुत्त
१४०. बुद्ध वन्दना विधि व बुद्धया भिंनिगू विपाक
१४१. मनूतयगुपह (द्वि. सं.)
१४२. प्रौढ बौद्ध कक्षा (द्वि. सं.)
१४३. न्हापाँयाम्ह गुरू सु ? व अमूल्यगु धन
१४४. बौद्ध स्तुती पुचः
१४५. त्रिरत्न वन्दना व परित्राण (च.सं.)
१४६. तिरतन वन्दना परित्त सुत्त
१४७. सूत्र पुचः
१४८. शाक्यमुनी बुद्ध
१४९. तृष्णा
१५०. त्रिरत्न वन्दना व परित्राण (द्वि. सं.)
१५१. त्रिरत्न वन्दना व परित्राण (तृ. सं.)
१५२. सच्चविभङ्ग सुत्त
१५३. शीवली
१५४. अनागत वंश
१५५. त्रिरत्न गुण लुमंके (छिकपिनिगु ल्हातय्)
१५६. मनूतय्गु पह व प्रेमं छु ज्वी (प्र. सं.)
१५७. त्रिरत्न वन्दना व परित्राण (चौ. सं.)
१५८. अभिधर्म
१५९. श्रेष्ठ पवित्र श्रोतापन्न (दो. सं.)

मुद्रकः नील सरस्वती छापाखाना लाजिम्पाट, काठमाडौं, फोन नं. ४४३३०५४

Downloaded from http://dhamma.digital